

Biuletyn Polonistyczny

10.10.2018

Językoznawstwo

Bogactwo współczesnej polszczyzny

Autor/Redaktor: Sylwia Pręczyk-Kisielak, Piotr Żmigrodzki

Wydawnictwo: Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego

ISBN: 978-83-90082-97-4

Celem tej publikacji jest ukazanie „bogactwa współczesnej polszczyzny”, a więc tych jej aspektów, które zasługują na pochwałę, a przynajmniej na refleksyjną zadumę. Od blisko ćwierćwiecza rozwija się polszczyzna w niepodległej Polsce w sposób nieskrepowany, uwolniona od propagandowych ograniczeń, rozwija się wraz ze społeczeństwem, które, po wejściu do rodziny wolnych narodów Europy, odkrywa zalety wolności i możliwości, jakie ta wolność niesie. Odkrywa nowe dziedziny aktywności ludzkiej, nowe technologie, nowe sposoby komunikowania. Wszystko to nie może pozostać bez wpływu na nasz język ojczysty, który tym potrzebom poznawczym i komunikacyjnym musi sprostać. Dzięki rozwojowi mediów masowych ujawniają się szerszemu ogółowi nowe wspólnoty komunikacyjne, nowe sposoby komunikowania, poszerzenie horyzontów poznawczych sprzyja zwiększeniu zasobu słownictwa powszechnie używanego, kształtują się nowe odmiany językowe, dotychczas w niewielkim stopniu zbadane. Prace pomieszczone w tym tomie starają się właśnie wypełnić tę lukę w studiach nad najnowszą polszczyzną; uchwycić jej stan obecny, aktualne tendencje.

Celem tej publikacji jest ukazanie „bogactwa współczesnej polszczyzny”, a więc tych jej aspektów, które zasługują na pochwałę, a przynajmniej na refleksyjną zadumę. Od blisko ćwierćwiecza rozwija się polszczyzna w niepodległej Polsce w sposób nieskrepowany, uwolniona od propagandowych ograniczeń, rozwija się wraz ze społeczeństwem, które, po wejściu do rodziny wolnych narodów Europy, odkrywa zalety wolności i możliwości, jakie ta wolność niesie. Odkrywa nowe dziedziny aktywności ludzkiej, nowe technologie, nowe sposoby komunikowania. Wszystko to nie może pozostać bez wpływu na nasz język ojczysty, który tym potrzebom poznawczym i komunikacyjnym musi sprostać. Dzięki rozwojowi mediów masowych ujawniają się szerszemu ogółowi nowe wspólnoty komunikacyjne, nowe sposoby komunikowania, poszerzenie horyzontów poznawczych sprzyja zwiększeniu zasobu słownictwa powszechnie używanego, kształtują się nowe odmiany językowe, dotychczas w niewielkim stopniu zbadane. Prace pomieszczone w tym tomie starają się właśnie wypełnić tę lukę w studiach nad najnowszą polszczyzną; uchwycić jej stan obecny, aktualne tendencje.

Spis treści

Wstęp

Współczesna polszczyzna ogólna – gramatyka i semantyka

Halina Kurek, Nominatywizacja we współczesnej polszczyźnie – upraszczanie czy likwidacja fleksji nominalnej

Kazimierz Sikora, Patrycja Pałka, Mianownik i biernik liczby pojedynczej zaimków wskazujących rodzaju nijakiego, typu te zadanie, te dziecko w dzisiejszej polszczyźnie

Witold Kieraś, Na tysiąc żołnierza ledwie pięciu rosyjskich chłopów. O pewnej nietypowej

konstrukcji z liczebnikiem

Patrycja Pałka, Rola badań korpusowych przy rekonstrukcji znaczeń leksemów (na przykładzie polisemii czasownika)

Magdalena Igras, Bartosz Ziółko, Rodzaje pauz akustycznych i ich korelacje z interpunkcją w transkrypcjach mówionego języka polskiego

Barbara Batko-Tokarz, Wpływ języka angielskiego na polską ortografię i interpunkcję

Leszek Szymański, Anglicyzm czat w języku polskim

Alicja Pstyga, Współczesna polszczyzna w przekładzie rosyjskich tekstów publicystycznych

Dorota Kopcińska, Słowa dnia – zwierciadło współczesnej polszczyzny?

Język w edukacji

Jadwiga Kowalikowa, Myśląc o edukacji językowej

Renata Makarewicz, Płaszczyzny akceptowalności w komunikacji prowadzonej w przestrzeni szkoły

Małgorzata Rocławska-Daniluk, Badania języka młodych Polaków w dwujęzycznej formule nauczania

Beata Warzecha, Odmiana dydaktyczna współczesnej polszczyzny na przykładzie

podręczników do nauki religii rzymskokatolickiej

Dyskurs urzędowy i publiczny

Katarzyna Grzegorek, Język polityki dwudziestolecia a język polityki dziś – negacja czy

kontynuacja?

Maria Peisert, Agresja językowa we współczesnym dyskursie publicznym

Jakub Kowalski, Kamila Kuros, O prawie uczestnika postępowania administracyjnego do

otrzymywania pism zrozumiałych

Elwira Olejniczak, Autoprezentacja osób ubiegających się o świadczenia

z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Ewelina Tyc, Językowe wyznaczniki politycznego „uśmiechu”

Język mediów – język w mediach

Ewa Ficek, Joanna Przyklenk, „Stary” gatunek w nowych mediach, czyli porada językowa

wczoraj i dziś. Z badań nad pragmatycznym wymiarem eksperckiej odpowiedzi

Anna Łucarz, Skajpaj i cwaniak ze Skaryszewa, czyli w językowym świecie bohaterów

serialu „Rodzinka.pl”

Aleksandra Urzędowska, Język sukcesu w audycjach radiowych na podstawie „Poranków”

Jacka Żakowskiego w radiu TOK FM

Katarzyna Burska, Nagłówki prasowe podczas Euro 2012

Agnieszka A. Niekrewicz, Gry językowo-wizualne nadawców i odbiorców memów internetowych

Magdalena Derwojedowa, „Jedz i czuj się jak w niebie!”, czyli o jedzeniu w Internecie (na

podstawie blogów kulinarnych)

Polszczyzna konsumpcyjna

Katarzyna Maciejak, Polszczyzna konsumpcyjna w programach dla dzieci (na przykładzie polskiej wersji filmu animowanego „Niesamowity świat Gumballa”)

Maria Czaplicka-Jedlikowska, Polszczyzna „konsumpcyjna” – język reklamy i jego wpływ

na zachowania językowe dzieci i młodzieży

Ewa Rogowska-Cybulska, O bogactwie perswazyjnych środków słowotwórczych we współczesnej reklamie

Dyskurs religijny

Agnieszka Sieradzka-Mruk, Innowacje gatunkowe współczesnej drogi krzyżowej

Katarzyna Godek, O czym mówią kapliczki? – językowa warstwa małych form architektury

sakralnej

Polszczyzna środowiskowa

Aleksandra Karaś-Wnęk, Żargon korporacyjny na przykładzie czasowników

Włodzimierz Moch, Agresja i życzliwość w języku i zachowaniach subkultury hiphopowej

w Polsce

Eleonora Pawłowicz, Socjolekt w akcji, czyli próba charakterystyki sytuacji językowej na

przykładzie lekcji jazdy konnej

Anna Majewska-Wójcik, Magdalena Smoleń-Wawrzusiszyn, Socjolekty w wirtualnej rzeczywistości. Na przykładzie Subiektywnego słownika forumowiczów parkietu

Wioletta Wilczek, Leksyka motoryzacyjna w ujęciu socjolingwistycznym (na podstawie

portali internetowych dla miłośników motoryzacji)

Anna Wileczek, Mowa „plus minus”. O ekstremalności i „ekstremizmach” młodo mowy

Marcin Zabawa, Bogactwo współczesnej „polszczyzny komputerowej”: o języku komputerowców kilkanaście lat później

Język wsi

Renata Kucharzyk, Gwarowe ekspresywizmy osobowe w polszczyźnie potocznej

Tomasz Jelonek, Ludowa opozycja my-oni utrwalona w nazwach terenowych (na przykładzie mikrotoponimii Truskolas koło Częstochowy i wsi okolicznych)

Renata Marciniak-Firadza, Zagadnienie polisemii rzeczownikowych derywatów gwarowych o charakterze czynnościowym

Anna Piechnik, Punkt widzenia wiejskiego użytkownika języka odzwierciedlony we współczesnych ekspresywizmach określających dzieci

Beata Ziajka, Rola przezwisk w komunikacji społecznej mieszkańców wsi

Nazwy własne we współczesnej polszczyźnie

Iwona Nobis, Bąbelkowa Kraina i Puchatkowa Załoga, czyli nazwy prywatnych przedszkoli

w aspekcie semantyczno-strukturalnym i ich funkcje kulturowo-użytkowe

Beata Kiszka, Sidney, Mohamed i Kaspian... - o egzotyzacji imion w wybranych miastach

Śląska na tle ogólnych tendencji we współczesnej antroponimii

Kinga Zawodzińska-Bukowiec, Onimiczne formy adresatywne w mediach audiowizualnych

Strony: 484

Słowa kluczowe: dyskurs, językoznawstwo, współczesna polszczyzna